

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Pavliuc Ghenadie în numele inculpatului Marițoi Denis și avocatul Roșca Marcela în numele părții vătămate Gaina Evghenii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe

Marițoi Denis Vladimir, *născut la 02 octombrie 1984, originar și domiciliat mun. Chișinău or. Durlești str. A. Mateevici, 34.*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. prima instanță: 06.03.2012-16.04.2014*
- 2. instanța de apel: 17.05.2014-19.05.2015*
- 3. instanța de recurs: 04.08.2015 - 21.10.2015*

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 16 aprilie 2014, Marițoi Denis Vladimir, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani;

- art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare.

În baza art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Conform, art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Ațiunea civilă înaintată de către Gaina Evghenii, Nicoară Arcadie și Nicoară Natalia a fost admisă în principiu, cu dreptul de adresare în ordine civilă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Marițoi D. la 13 octombrie 2011, în jurul orei 18:00, conducând automobilul de model "Volkswagen Golf 3" cu n/î BL CY 437, se deplasa pe str. Ialoveni, mun. Chișinău, din direcția or. Durlești spre str. Sfânta Vineri, ajungând în apropierea magazinului alimentar nr. 96/1, n-a

manifestat atenție sporită la circulație, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul condus la momentul respectiv, n-a ținut cont de totalitatea factorilor care caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuia să țină cont la determinarea vitezei, benzii de circulație, precum și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele art. 2 Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit cărora „în Republica Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers”; cerințele art. 3, potrivit cărora “Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente”; cerințele art. 4, potrivit cărora “Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”; cerințele art. 45, potrivit căruia “Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; cerințele art. 39 potrivit căruia “1) înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic”; cerințele art. 42 potrivit cărora „1) Determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1 - 5.41.3, iar în lipsa acestora - de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare”; cerințele art. 22 alin. 4) din Legea nr. 131- XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit căruia „participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic” și ca urmare, pierzând controlul asupra conducerii automobilului, a ieșit pe banda de deplasare din sens opus, unde a comis tamponarea automobilului de model Lada 21154 cu n/î C LZ 185, condus de șoferul Gaina E., care se deplasa regulamentar din sens opus.

În rezultatul acestui accident rutier șoferului Gaina E. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 3260/D din 06.12.2011 - vătămări corporale grave, pasagerei a/m de model Lada, Nicoară N. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2989/D din 21.11.2011 - vătămări corporale neînsemnate, pasagerului a/m de model Lada, Nicoară A. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2990/D din 21.11.2011 - vătămări corporale ușoare, iar pasagerului a/m de model VW Golf, Cîșlari V. i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 5508 din 22.12.2011

- vătămări corporale ușoare.

Tot el, având scopul evitării răspunderii penale pentru fapta săvârșită, după ce la 13 octombrie 2011, în jurul orei 18:00, conducând automobilul de model "Volkswagen Golf 3" cu n/î BL CY 437, deplasându-se pe str. Ialoveni, mun. Chișinău, din direcția or. Durlești spre str. Sfânta Vineri, ajungând în apropierea magazinului alimentar, nr. 96/1, încâlcind cerințele art. art. 2, 3, 4, 39 alin. 1), 42 alin. 1), 45 ale Regulamentului Circulației Rutiere a comis tamponarea automobilului de model Lada 21154 cu n/î C LZ 185, condus de șoferul Gaina E., care se deplasa regulamentar din sens opus, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 3260/D din 06.12.2011- vătămări corporale grave, astfel, provocând urmările indicate la art. 264 alin. (3) Cod penal, încâlcind cerințele art. 12 alin. (1), lit. a-g, potrivit cărora „1) Conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: a) să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament; b) să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, cu excepția cazurilor prevăzute în subpunctul 1) literele c) și d) din prezentul punct; c) să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență - să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului; d) să elibereze carosabilul deplasând vehiculul pe acostament ori cât mai aproape de bordura trotuarului, atunci când în urma accidentului nu sânt persoane decedate și/sau traumatizate, iar prezența pe carosabil a vehiculului implicat în accident face dificil sau blochează traficul rutier; e) să marcheze locul inițial al vehiculului, obiectelor ce țin de accident și a persoanei traumatizate, dacă se impune schimbarea poziției acestora pentru acordarea primului ajutor, transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la unitatea medicală sau pentru eliberarea carosabilului; f) să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului; g) să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție”, a părăsit locul accidentului rutier, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

3.1 Procurorul, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Marițoi D. să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani; în baza art. 266 Cod penal, la 2 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i stabili definitiv pedeapsa de 6 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

3.2 Avocatul Roșca (Mariț) M. în numele părții vătămate Gaina E., prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate cu încasarea prejudiciului material în mărime de 326.932,69 lei și 16.000 euro, prejudiciu moral în sumă de 250.000 lei.

3.3 Avocatul Plămădeală P. în numele părților vătămate Nicoară A. și Nicoară N., prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea pedepsei penale și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, au fost admise apelurile declarate de către procuror, avocații Roșca (Mariț) M și Plămădeală P. în numele părților vătămate, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului i-a fost stabilită următoarea pedeapsă:

- în baza art. 266 Cod penal, a fost încetat procesul penal conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală din motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal;

- în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, 4 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani;

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către Gaina E. și avocatul Roșca (Mariț) M., fiind încasat din contul inculpatului Marițoi D. în beneficiul părții vătămate suma de 20.000 lei, cu titlu de prejudiciu moral

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că prima instanță corect la recunoscut pe Marițoi D. vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 266 Cod penal și art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal. Totodată instanța de apel a menționat că infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal a fost comisă la data de 13 octombrie 2011, iar conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare. Astfel, având în vedere circumstanțele elucidate, instanța de apel a încetat procesul penal în privința inculpatului pe art. 266 Cod penal pe motivul expirării termenului de prescripție.

Referitor la pedeapsa neprivativă de libertate, aplicată în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, instanța de apel a considerat-o incorectă, deoarece conform art. 60 alin. (2) Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului nu-și va atinge scopul și anume, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, cât și din partea altor persoane, reieșind din caracterul și metoda prin care a fost săvârșită infracțiunea. Instanța de apel a atestat faptul că prevenirea de noi infracțiuni din partea inculpatului în ce privește relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea securității și condițiilor de funcționare a mijloacelor de transport, reeducarea ultimului fiind posibilă doar prin aplicarea unei pedepse mai aspre decât suspendarea condiționată, adică aplicându-i acestuia o pedeapsă reală cu închisoarea, cu executarea în penitenciar de tip deschis.

Instanța de apel a conchis, că conform art. 34 din CEDO care indică faptul că subiecți ai reparării prejudiciului moral este inclusiv persoana fizică, care urmează să beneficieze de satisfacția echitabilă, iar statul, urmează să ia măsurile necesare pentru ca victima să beneficieze de o satisfacție echitabilă. Astfel, instanța de apel analizând certificatele medicale ce atestă leziunile corporale ale părții vătămate Gaina E., a constatat că acestuia i-a fost cauzat un prejudiciu enorm, manifestat prin dureri și suferințe îndelungate provocate de rănilor fizice survenite în urma accidentului rutier, a stabilit rezonabil de a încasa din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Gaina E. ca recuperare a prejudiciului moral, suma de 20.000 lei, ceea ce constituie o sumă echitabilă.

Referitor la încasarea prejudiciului material, instanța de apel a menținut concluzia primei instanțe, lăsând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă, motivându-și soluția prin prisma art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală - *dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.*

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

6.1. Avocatul Pavliuc G. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie stabilită ultimului o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu admiterea în principiu a acțiunii civile înaintată de către Gaina E. și avocatul acestuia Roșca (Mariț) M. privind recuperarea prejudiciului moral, cu drept de adresare în ordine civilă.

În motivarea recursului invocă că:

- instanța de apel urma să respingă apelul declarat de către avocatul Plămădeală P. în numele lui Nicoară A. și Nicoară N. ca inadmisibil, deoarece ultimele două nu au calitatea de părți vătămate, respectiv nu sunt părți în proces și persoane care pot declara apel;

- avocatul Roșca (Mariț) M. a declarat apel peste termen și respectiv instanța de apel urma să respingă apelul ca tardiv;

- la stabilirea pedepsei inculpatului nu a fost acordată deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală.

6.2. Avocatul Roșca (Mariț) M. în numele părții vătămate Gaina E., prin care solicită casarea acesteia în latura civilă cu dispunerea încasării prejudiciului material în mărime de 326.932,69 lei, 1.600 euro și prejudiciul moral în mărime de 250.000 lei.

În motivarea recursului invocă, că argumentele instanței de apel ce sunt bazate pe prevederile art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală nu pot fi reținute, deoarece la soluționarea acțiunii civile nu era necesar de a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, precum și nu era necesitatea administrării de probe suplimentare fiindcă la materialele cauzei au fost anexate absolut toate

bonurile, chitanțele și alte acte care demonstrează în totalitate corectitudinea cerințelor înaintate față de inculpat.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, asupra recursurilor invocate au depus referințe:

7.1. Avocatul Pavliuc G. în numele inculpatului privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Roșca (Mariț) M. în numele părții vătămate, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece în speța dată prima instanță corect și-a motivat soluțiile în latura civilă, fiind admise în principiu, cu dreptul de a se adresa în ordine civilă.

7.2. Procurorul privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Pavliuc G. în numele inculpatului, solicitând respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece motivele invocate nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erori de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora, al avocatului Pavliuc G. în numele inculpatului ca fiind vădit neîntemeiat, iar al avocatului Roșca (Mariț) M. în numele părții vătămate Gaina E. ca depus peste termen din următoarele considerente.

8.1. Cu referire la recursul declarat de către avocatul, Pavliuc G., în numele inculpatului, Mariței D.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Autorul își întemeiază recursul său în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală, semnalând în același timp și temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) al aceluiași articol, care prevăd că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv; hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel referitor la excluderea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei, mai invocând și admiterea apelului declarat de către avocatul Plămădeală P. în numele lui Nicoară A. și Nicoară N., ce urma a fi respins pentru că

ultimii nu au calități de părți vătămate și respectiv nu sunt părți în proces și persoane care pot declara apel, iar avocatul Roșca (Mariș) M. a declarat apel peste termen și respectiv instanța de apel urma să respingă apelul ca tardiv.

Colegiul, consideră că temeiul pentru recurs semnalat de recurent și prevăzut la *pct. 10 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală* nu este incident în prezenta cauză, iar instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia.

În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de recurs menționează că, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani, iar conform art. art. 16 alin. (4), 18 Cod penal, aceasta se clasifică ca infracțiune gravă, săvârșită din imprudență.

În opinia instanței de recurs, la stabilirea pedepsei inculpatului a fost reținută just prezența circumstanțelor atenuante – săvârșirea pentru prima dată a infracțiunii, faptul că are un copil minor la întreținere, se caracterizează pozitiv, totodată întemeiat ținându-se cont și de alte împrejurări precum ar fi – părăsirea locului accidentului, nu a recuperat prejudiciul părților vătămate, a încercat să ducă organul de urmărire penală și instanța de judecată în eroare, comunicând că nu el a fost la volanul automobilului, iar circumstanțe excepționale în privința inculpatului nu au fost stabilite.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel ținând cont de circumstanțele stabilite, a conchis justificat că scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge cu izolarea lui de societate, fiind posibil de a stabili executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis pe un termen de 5 ani, luând în considerație toate circumstanțele cauzei.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece există un șir de împrejurări prezente la comiterea infracțiunii, ce prevalează asupra circumstanțelor atenuante existente în speță, astfel rațional instanța de apel a concluzionat aplicarea fără suspendare condiționată a pedepsei cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale imputată inculpatului.

Referitor la argumentul invocat de recurent și prevăzut de *pct. 7) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală*, privind respingerea apelului declarat de către avocatul Plămădeală P. în numele lui Nicoară A. și Nicoară N. ca inadmisibil, deoarece ultimele două nu au calități de părți vătămate și respectiv nu sunt părți în proces și persoane care pot declara apel, Colegiul îl reține ca neîntemeiat. Prin urmare pe toată durata judecării cauzei atât în prima instanță cât și în instanța de apel, avocatul Pavliuc G. și inculpatul nu au invocat acest motiv pentru a fi examinat în cadrul cercetării judecătorești. Instanța de recurs menționează, că conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală - *temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel*, mai mult ca atât, potrivit art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală - *parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei*, din această normă rezultă că Nicoară A. și Nicoară N. au calitatea de părți vătămate cărora li-au fost produse vătămări corporale neînsemnate și ușoare fiind recunoscute prin ordonanțe de către organul de urmărire penală (f.d. 31 a – 32 a vol 1).

Instanța de recurs apreciază ca nejustificat și argumentul recurentului privind declararea apelului de către avocatul Roșca (Mariț) M. peste termen. Având în vedere că sentința a fost pronunțată public la data de 16 aprilie 2014, fiind recepționată de către avocat și inculpat la aceeași dată, fapt confirmat prin recipisele

anexate la dosar (f.d. 189, 191 vol. 2), prin urmare în prezenta cauză, termenul de 15 zile a expirat la data de 02 mai 2014. Însă, deoarece data respectivă a fost declarată zi liberă, conform Hotărârii Guvernului nr. 990 din 06 decembrie 2013, iar zilele de 03, 04 mai 2014 au fost zile de sâmbătă și duminică, prin urmare se atestă că cererea de apel a fost declarată în termen, în conformitate cu art. 402 Cod de procedură penală, la data de 05 mai 2014. Totodată, Colegiul remarcă, că apelul suplimentar invocat nu constituie noi motive, dar este o concretizare a pretențiilor materiale și morale, care în principiu au fost admise de către prima instanță lăsându-se să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

Colegiul penal menționează, că art. 427 are aliniate și subpuncte, care concret stabilesc temeiurile pentru declararea recursului. Recurentul în recursul declarat în partea dispozitivă a indicat alin. (1) p. 6) al articolului menționat, care prevede că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare. Astfel, acest alineat conține 5 subpuncte care pot fi invocate în recurs, însă recurentul nu a concretizat care din aceste temeiuri le pune la baza cererii înaintate și prin ce se confirmă aceste temeiuri. Însă, analizând textul deciziei atacate, Colegiul constată, că temeiurile invocat de către recurent și prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată. Din textul deciziei recurate se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii imputate. Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel în partea individualizării pedepsei și laturii civile rezultă din lucrările dosarului și concordă cu scopul pedepsei penale.

În urma celor supra indicate, Colegiul conchide că temeiurile invocate de recurent, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8.2. Cu referire la recursul declarat de către avocatul, Roșca (Mariț) M., în numele inculpatului, Gaina E.

În conformitate cu art. 421 Cod de procedură penală, în coraport cu prevederile art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare recurs ordinar. Astfel, apărătorul inculpatului fiind în drept să declare recurs ordinar, atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Așadar, în prezenta speță Colegiul reține că, prin scrisoarea de însoțire a Curții de Apel Chișinău, copia deciziei motivate a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, i-a fost expediată părții vătămate Gaina E., la data de 18 iunie 2015 (f.d. 55 vol. 3).

Apărătorul părții vătămate Gaina E. a declarat recurs ordinar la 23 iulie 2015, fapt confirmat prin mențiunea despre dată de pe amprenta ștampilei Curții Supreme de Justiție (f.d. 72 Vol. 3).

Prevederile alin. (2) și (3) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Revenind la prezenta speță, Colegiul penal constată că, luând în considerație faptul stabilirii datei depunerii recursului ordinar de către apărătorul Roșca (Mariț) M., la 23 iulie 2015, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 17 iulie 2015.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Având ca reper cele menționate, Colegiul penal, conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a fost depășit, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului, ca fiind declarat peste termen.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe **Marițoi Denis Vladimir**, pe motiv că recursul avocatului Pavliuc Ghenadie în numele inculpatului este vădit neîntemeiat, iar recursul avocatului Roșca Marcela în numele părții vătămate Gaina Evghenii, este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 11 noiembrie 2015.

Președinte
Judecător
Judecător

Gordilă Nicolae
Covalenco Elena
Diaconu Iuri